

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibvs Cvram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorvm, 1609

9. Cap. De Inuidia, eiusq[ue] filiabus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

diuinarum scripturarum, & carnis vitia non amabis.

Quintum. Custodia sensuum, maximè visus: quod Ecclesiasticus testatur, quando ait. Auerte faciem tuam à muliere compta, & ne circumspicias mulierem alienam: propter speciem mulieris multi perierunt.

Sextum. Ex Chrysof. de reparatione lapsi. Gehennæ ignem flammis libidinis opponere: Est enim hoc mirabile medicamēti genus, vt ignis igni extinguatur.

Septimum. Oratio, Sapientiæ 8. Sciui, quod non possum esse continens, nisi Deus det, & hoc erat sapientia scire, cuius esset hoc donū.

Octauum. Ex Gregorio super 25. cap. Iob. Nihil adeo valet ad edomandum carnis luxuriam, quam vt vnusquisque illud quod viuum diligit, mortuum penset.

Nonum. Vestium asperitas, per quam mollietates repellitur.

CAPVT IX.

DE INVIDIA, ET EIVS filiabus.

INVIDIA, est odium alienæ foelicitatis, quo non volumus proximum nostrum nobis esse æqualem, vel superiorem; eo quod hoc nostram excellentiam diminuat. Inuidia

dia

dia ex suo genere est peccatum mortale: Primum autem motus, & actus imperfecti, sunt peccata venialia. Ex invidia hæc generantur filia. Odium proximi, Sufurratio, Detractatio, Exultatio in aduersis proximi, & Afflictio in prosperis.

Odium proximi est peccatum mortale ex suo genere, 1. Iohan. 3. Qui odit fratrem suum, homicida est. Motus autem imperfecti veniales sunt. Si quis autem odio prosequatur proximum, quo ad peccata & scelera, quæ exercent, non peccat: quia proximum non odio habet sed peccata: Quod etiam Deus facit. Nam scriptum est. Odio est Deo impius, & impietas eius.

Sufurratio, est oblocutio mala de proximo, ad tollendum amicitiam inter aliquos. Differt à detractatione, quia hæc tollit honorem & famam: illa verò amicitiam, & cum amicitia præstantior honore sit, peccatum sufurrationis est grauius detractatione. Quando dicitur, quod sufurro tollat amicitiam, intellige bonam, quia malam & perniciosam soluere, laudabile est. Cum hoc peccatum tendat in damnum proximi, obligat ad restitutionem amicitiam quam abstulit, vel ad satisfactionem modo possibili, & nisi sufurro hoc firmiter proponat, non est absoluendus, iuxta Angel. in verb. Sufurratio, Rosellam in verb. Inuidia, & Nauarr. in Manuali, cap. 18. num. 13. Detractio

*Quomodo
sufurratio
differat à
detractio-
ne.*

est denigratio alienæ famæ per occulta verba. Est peccatum mortale, quando aliquis ex intentione vult famæ proximi nocere, si crimen, de quo infamat, sit mortale. Gravius autem peccat, qui falsum crimen alteri imponit, quàm qui reuelat verum secretum. Si quis aliquem infamet, iustè infamatum in vno loco, in alio vbi infamatus adhuc non est, sine iusta causa, mortaliter peccat contra charitatem, & non iustitiam: quia talis iustè non amplius possidet famam, vnde non obligatur ad restitutionem. De qua re vide Dominicum à Soto libr. 5. de iustit. & iure. quæst. 10. artic. 2. Neque solum peccatum est detrahere, sed etiam detrahentem audire, si possis resistere, & placeat ex odio proximi, vel mala causa. Vnde Bernard. lib. 2. de consideratione ad Eugenium, Detrahere, aut detrahentem audire, quid horum damnableius sit, non facillè dixerim. Referre alterius peccatū alicui, qui illud scit, aut in cuius cognitionem deueniet, sine malo animo, non est peccatum mortale. Detractio cum lædat proximum contra iustitiam, obligat ad restitutionem.

Infamare autem semetipsum, & sibi imponere falsum crimen metu tormentorum, vel in grauissimis cruciatibus, ad euasiones, non est mortale peccatum, sic tradunt Dominicus à Soto loc. cit. & in lib. de tegendo & detegendo secretum. memb. 1. quæst. 3. Didac. Couarr. lib.

Q

lib.

lib.1. variarum resolut. cap. 2. Nauarr. in Manuali cap. 18. num. 27. & 28. Angel. verb. Detractio, & alij alibi. Non desunt tamen, qui contrarium docuerint.

Exultatio in aduersis ex inuidia oritur, quando res proximi malè succedunt, exultat inuidus, eo quod opinetur gloriam suam ex hoc augeri. Afflictio in prosperis est, quando prospera proximo eueniunt contra conatum inuidientis, qui nititur impedire.

Remedia contra Inuidiam.

PRIMUM. Amor æternorum bonorum, quæ non diminnuntur per hoc, quia à multis possidentur sed augètur, hoc ponit S. Gregor. 5. moral. cap. 35. exponens verba Iob, Paruum occidit inuidia.

Secundum. Ex Basilio in homil. de inuidia: Si nihil rerum humanarum magnum, aut supra naturam existimemus, non enim in rebus fluxis bonū constituimus, sed ad sempiternorum, & verorum bonorum participationem vocati. Itaque nec diues æmulandus est propter diuitias, nec potens ob dignitatis, & magistratus culmen, nec fortis ob corporis fortitudinem, nec eloquens ob dicendi facultatem.

Tertium. Consideratio mali, quod prouenit homini ex inuidia. Sicut erugo ferrum, inquit Augustin. serm. 83. de tempore: Ita inuidia

dia ipsam animam in qua est, interimit, atque consumit.

Quartum. Animaduertere quomodo hominem inuidia in conditionem Diaboli conuertat, Dæmon ex hominum benefactis mœrore afficitur, eorumque malitia lætatur: Sic inuidi consumuntur aliorum fœlicitate, & pascuntur aduersitate: Nam quemadmodum scarabæi, ait D. Chrysoſt. alieno stercore: sic inuidi aduerſa aliorum fortuna nutriuntur, cum sint communes humano generi hostes. *Hom. 4. in Matth.*

Quintum. Attendere quantæ sit infœlicitatis & miſeriæ, quod dum proximus melior redditur, tu deterior fias, dumque augmenta alienæ prosperitatis inſpicias, in te ipſo cruciaris, & dum inſpecta fœlicitas affligit; pœna tua te nequiores reddit.

CAPVT X.

DE GVLA.

GVLA, est cibi, potuſque inordinatus appetitus. Est peccatum mortale, si quis gula motus deliberatè aliquod præceptum diuinum transgrediatur; vel ponat in ea vltimū finem; vel ordinet in finem mortaliter malum: vel ſcienter dirigat in graue damnum animæ, vel corporis. Quinq; ſunt ſpecies Gulæ ex Greg. lib. 30. moral. cap. 27. quæ explicantur à S. Thom. 2. 2. q. 148. artic. 4.

Q 2

1. Quando